

Évközi 16. vasárnap

Mt 13,24–43

„Hadd nőjön...”

A búza és a konkoly, a szántó föld gazdája és az ellensége közötti küzdelmet állítja elénk ez a történet kétfelvonásos dráma keretében, mely egyben két megoldási kísérletet is javasol. Az első történet a vetésről szól. Megmagyarázza, hogyan került a földbe a konkoly annak ellenére, hogy a gazda jó magot vetett. A történetben szereplő konkoly a magyar nyelvben kényszerű megfelelője a görög szónak. Olyan mag, amely hasonlít a búzához, ez a parazita növény hasonló kalászos termést hoz, mint a búza, azzal a különbséggel, hogy a búza kalászában található magok ehetőek, a konkoly-nak nevezett növény kalászában található pedig mérgezők. Ennek ismerete nélkül nem nagyon értjük a gazda óvatosságát, miért nem engedí kigyomlálni a konkolyt a búza közül.

Ez a mezőgazdasági történet azonban nyilvánvalóan a jó és a rossz örök drámáját vetíti elénk. Ha Isten jó, honnan van a világban a rossz? – kérdezik az emberek. Ha Isten mindent megtehet, miért hagyja, hogy működjön a világban a rossz? Vagy miért engedí, hogy a jókat gyötörjék a gonoszok? Ezeket a kérdéseket a történet nem teszi fel, hanem elejétől végig következetesen a vetésről, a vetés növekedéséről, a konkoly szárba szökkenéséről beszél, és nem tesz egyetlen kitérőt sem, amely a történetet elméleti vagy emberi vonatkozás felé vinné. Mégis a történet második részében, amikor a szolgák véleménye és a gazda véleménye ütközik egymással, már sejtjük, a történet nem a vetőmag termelésének technológiai problémáját tárja elénk. A szolgák az azonnali megtisztítás ötletével úgy viselkednek, mint Keresztelő János, vagy mint Jeremiás, az ókori próféta – követelésük egybecseng Jób követelésével: ki kell irtani a világból a rosszat! Jakab és János apostol radikalizmusa is ide sorolható. Azt kéri, hogy a gonoszokra hívják le azonnal a tüzet az égből (Lk 9,54–55).

Jézus véleménye a szántó föld bölcs tulajdonosának véleménye: a rossz kiirtásáért egyetlen igazat sem szabad feláldozni. Már az Ószövetségben Ábrahám – Szodoma elpusztításának hírére – ezért alkuszik az Istennel (Ter 18,22–33). Ott abban a történetben ötven igazról tíz igazra alkudja le a könyörület díját Ábrahám. Tíz igazért

is megkegyelmezne Isten Szodomának, de ott még ennyi sincs. Már a történet izgalmában elfelejtjük, hogy aki igaz volt, például Lót családja, azt Isten megmentette. A Teremtés könyvében ez a történet az igazak és a bűnösök szétválasztásának nehéz problémájával foglalkozik, és úgy mutatja be Istent, mint aki egyetlenegy igaz embert sem áldoz fel büntető haragja miatt.

A búzáról és a konkolyról szóló példabeszéd elhalasztja az ítéletet, megvárja az „aratást”. A szétválasztást pedig le sem írja, hanem csak a jövőbeli akcióként emlegeti, aminek nem eshet egyetlen igaz sem áldozatul. A szántóföld gazdája, vagyis a teremtő Isten elővigyázatosabb, mint a túlbuzgó szolgák, a szent haragú próféták, a fájdalomban Istenhez kiáltó Jób, Keresztelő János, az erkölcsi tisztaság mártírja, aki a népe vallási megtérésén és bűnbánatán munkálkodik.

Istennek a jó és a rossz küzdelmével terve van. A két világ összecsapása nemcsak a gyötrelmes és fájdalmas esemény, hanem a hit és az erkölcs hőseinek is alkalmat ad nagyságuk megmutatására. Úgy tűnik, hogy a világban Isten ikerként egymás mellé tette a jó és a rossz embert, Kain és Ábelt. Egyik a másik nélkül nem is létezne, sőt talán ez a küzdelem szüli meg a jót, az értékes embert. Jézus üdvtörténeti szemléletmódja ebben a példázatban az előbbi példánkhöz viszonyítva felsőbbrendű. Valami azt sugallja ebben a történetben, hogy Isten, aki gyűlöli a bűnt, nem örül a bűnös halálának, hanem azon fáradozik, hogy megtérjen és éljen. Az igazak soha nem alkotnak nála afféle mennyei kórust, amely önmaga nagyságában gyönyörködhet, hanem az igazak küzdelme a gonoszoknak lehetőséget nyújt arra, hogy megváltozzanak. A szántóföldön versengés van, de ítélet nincs. Fejlődés van, de a folyamat nem zárult le, nem dőlt el. Az igazakból lehetnek gonoszok, a gonoszokból lehetnek megigazultak. Íme a verseny példázata, Jézus nem a gyötrelmet látja, hanem a küzdelmet, ha valaki igaz, hadd fejlődjön, hadd nőjön még nagyobbra!

A búza imája

A konkoly között nehéz felnőni, de te erőt adsz hozzá! Amikor felkel a nap, simogat a szellő, vagy lágy eső permetez, tudom, hogy az én Uram rám tekint, nem hagy magamra. Vállalom a küzdelmet a mindennapokban, mert örömmel tölt el, hogy a mennyei csűrben helyet készítettél számomra.

Vesd ki szívedből a konkolyt, mert ott csak a te fényednek van helye.

Krisztusom! Köszönöm, hogy az Eucharishtiában, a szent kenyérben magunkhoz vehetünk! Növelj hitben, reményben, szeretetben, hogy mások eledele legyek. Hála és dicsőség nagy jószágodért! Amen.